

U POSETI

Aleaba

LETOVANJE USRED ZIME

Foto: Jordan Tourism Board

36 | TRAVEL MAGAZINE

WIDEN YOUR
WORLD

TURKISH
AIRLINES

VADI RUM | PETRA

TEKST Jelena Rmandić FOTOGRAFIJE Jordan Tourism Board | Jelena Rmandić

TRAVEL MAGAZINE | 37

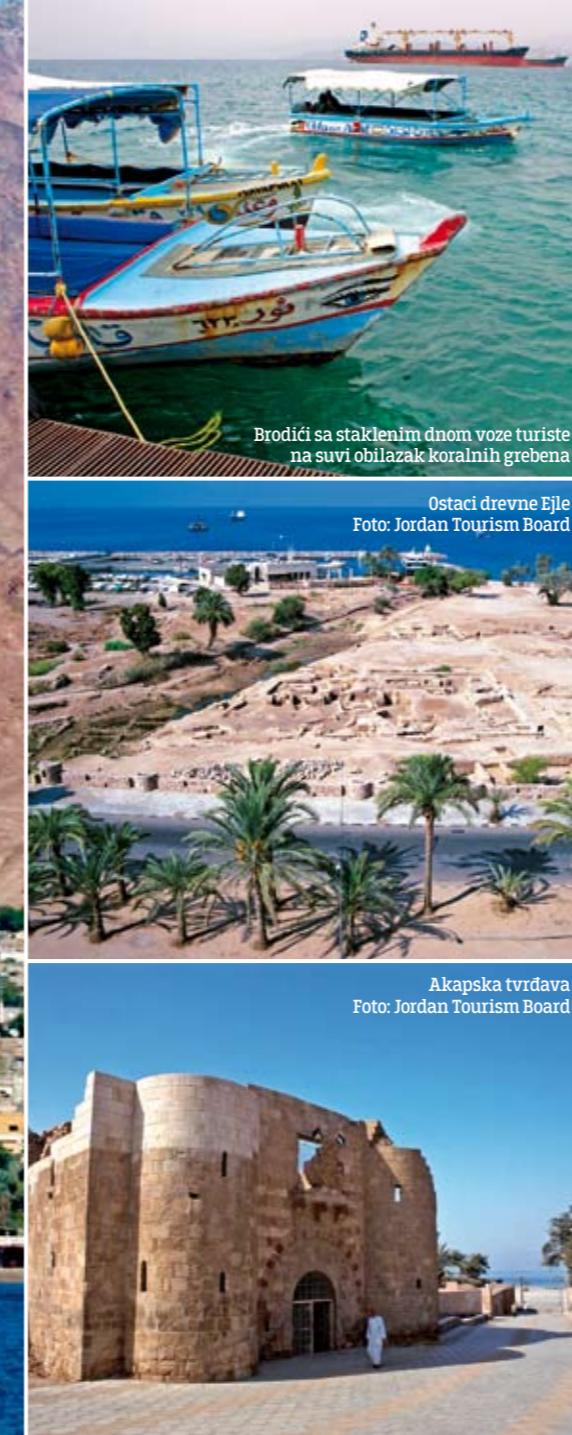
Obalom dominira 130 m visok jarbol koji nosi ogromnu zastavu arapske pobune
Foto: Jordan Tourism Board

Zimu, iako ima svoje kvalitete, većina ljudi ne voli i jedva čeka da joj vidi kraj. Da možemo lako da prekratimo sumorne zimske dane, a da ne putujemo "preko sedam gora i sedam mora" pokazao nam je Turkish Airlines počastivši nas "zimovanjem" na moru. I to tropskom

Crveno more je najsevernije tropsko more i nama najbliže. U uskom **Akapskom zalivu**, na samom njegovom kraju, između toplog tirkiznog mora i surovih golih, kamenih planina, smestila se **Akaba**, jedino jordansko letovalište. Kako je odlikuje pustinjska klima, vredna, suva leta i tople zime, predstavlja destinaciju koja je atraktivna tokom cele godine. **Turkish Airlines** se pobrinuo da nam ova destinacija bude dostupna i tokom zime. Konekcijom preko Istanbula turska nacionalna aviokompanija omogućila je sjajnu vezu Beograda sa Akabom.

Budući da Akaba predstavlja jedini jordanski izlaz na more, veoma je važna luka, ali i sve popularnije turističko odmaralište. Od ovog grada se za samo pola sata može stići do Izraela i Egipta, a najveće jordansko bogatstvo, **Petra**, je na samo dva sata vožnje. Sjajna geografska lokacija i specifičan miks bogate istorije i zadržujuće prirode nudi bezbrojne opcije, kako za aktivan, avanturistički, tako i za relaksirajući odmor.

Duga istorija Akabe datira još od kamenog doba, kada je prvobitno nastanjena. Veruje se da su prvu luku napravili

Brodići sa staklenim dnom voze turiste na suvi obilazak koralnih grebena

Ostaci drevne Ejle
Foto: Jordan Tourism Board

Akapska tvrđava
Foto: Jordan Tourism Board

Glavni adut Akabe svakako su tople i mirne vode Crvenog mora, koje predstavljaju pravi raj za ronioce. Iako je obala dugačka svega 27 kilometara, zahvaljujući **koralnom grebenu**, ovde se nalaze čak 23 lokacije za ronjenje. Temperatura mora leti dostiže 27 stepeni Celzijusa, a zimi se ne spušta ispod 20, tako da je ronjenje moguće tokom cele godine. Izuzetna vidljivost (od 20 do 50 m) pruža odličan uvid u bujni život tropskog mora. **Aqaba Marine Park** nalazi se na južnoj obali i dom je stotinama vrsta korala i egzotičnih riba, kornjačama i drugim morskim stanovnicima. U junu i julu moguće je naleteti čak i na kit ajkulu. Koralni greben je neiskvaren i zaštićen i posebna pažnja se pridaje njegovom očuvanju. www.aqabamarinepark.jo

Berenice Beach Club

Za turiste čiji hotel ne izlazi na plažu i za one koji su željni akcije pravi izbor je **Berenice Beach Club**. Smešten je u srcu Aqaba Marine Park-a i prostire se na 500 metara obale, sa lepo uređenom plažom i direktnim izlazom na koralni greben. Za neiskusne ronioce tu su sertifikovani instruktori, a onima sa iskustvom na raspolaganju je sva neophodna oprema. Sve što možete da zamislite od vodenih sportova, ovde će se naći. Tu je i internacionalni kej, tako da se odavde, pored mnogih vrsta kruštarenja, organizuje i izlet do Egipta. Kompleks sadrži i tri bazena, restorane, barove, igraonicu za decu, terene za odbojku i fudbal na pesku, teretanu... Berenice nudi toliki izbor aktivnosti da je nemoguće sve ih isprobati. www.berenice.com.jo

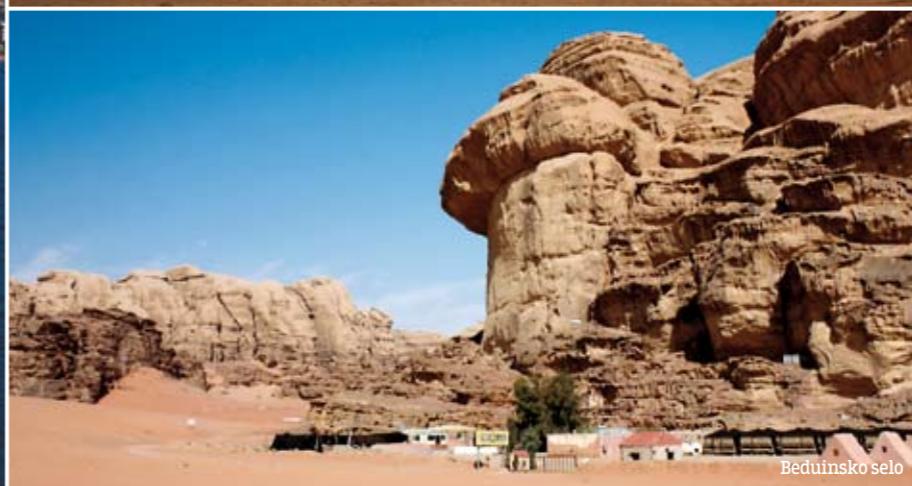

Akaba se smestila između golih, kamenih planina i toplog mora
Foto: Jordan Tourism Board

Vadi Rum

Beduinsko selo

Džip tura

Nargile su sastavni deo svakog kafića
Foto: Jordan Tourism Board

Radnici sa začinima su
prepune boja i mirisa

Kamile su navikle da poziraju turistima

Petroglifi u Vadi Rumu

Obalom dominira 130 metara visok **jarbol koji nosi ogromnu zastavu arapske pobune**, koja se, navodno, vidi i iz Izraela i iz Egipta, koji je preko puta. Pod jarbolum se nalazi veliki plato sa šetalištem uz obalu. Mnogi lokalci dolaze ovde da se opuste uz more, a brodići sa staklenim dnom čekaju turiste da ih vode na suvi obilazak koralnih grebena. Odmah pored nalazi se gradska plaža, koju mahom posećuju Jordanci. U daljini, ako se pogledom prati obala ka severu, vidi se izraelski Eilat, koji izgleda kao da je spojen sa Akabom.

Luksuzni rizorti velikih hotelskih lanaca zauzeli su svoja mesta uz obalu, a pri obilasku grada može se uočiti još mnogo novih ambicioznih projekata. Ipak, samo srce grada, izvan turističkih objekata, nije tako ulickano i odiše specifičnom "uzmušvanom" atmosferom. Duž ulica, načičkanih prodavnica i kafićima sa nargilama, odvija se poprilično hao-tičan saobraćaj. Bezbrojne radnjice sa suvenirima, začinima i nakitom pomalo su prašnjave i natrpane, ali se u njima može pronaći mnogo šta. Kozmetika na bazi blata i minerala iz Mrtvog mora

je odlična kupovina, beduinski čaj je jako ukusan, a količina ručno rađenog nakita otežava izbor. Akaba je duty free zona, tako da je šoping povoljniji nego u ostaku Jordana.

Usred ove tipične gradske vreve, ponosno se uzdiže prelepa, do perfekcije uređena džamija i predstavlja zanimljiv kontrast sa svojim okruženjem. Jordan je kraljevina i kralj je visokopoštovan, pa su tako njegove slike okačene gotovo svuda, pa čak i na nekim automobilima.

Domaćini su izuzetno druželjubivi i pristupačni. U jednoj prodavnici začina

i još kojekakvih džidžabidža, dočekani smo pozdravima na srpskom. Abdulah, vlasnik radnje, ponosno nam je pokazao hvalospeve koje su mu srpski turisti ostavili u knjizi utisaka. Sa vrata nam je poslužio čaj i strpljivo nam objašnjavao koji začin čemu služi.

Ljubitelji dobre hrane ovde će uživati. Gozba predstavlja važan simbol gospodarstva i sve se služi pod parolom "što više to bolje". Akaba je poznata po morskoj hrani, međutim, ono što ostavlja najjači utisak su predjela. Dok stignete do glavnog jela pred vama će se izređati ne-

verovatan izbor salata i namaza kojima je nemoguće odoleti. Na kraju, ako ostane mesta, tu su tipični arapski slatkiši.

Vadi Rum

Nezaobilazan izlet za avanturiste i ljubitelje prirode je poseta Vadi Rumu (Wadi Rum), neobičnoj pustinji pod zaštitom UNESCO-a. Zemljotresima, kišom i peščanim olujama isklesane stene od peščara uzdižu se u zanimljivim oblicima iz peščanih dolina stvarajući kanjone i useke u kojima su se smestili beduinski

kampovi. Prelepe pejzaže izvajala je priroda, a za očuvanje jedinstvenog ekosistema i razvoj turizma zaslužni su njeni stanovnici, Beduini.

Ne postoji niko ko može bolje da vam pokaže sve tajne Vadi Ruma od naroda koji u ovim krajevima obitava hiljadama godina. Nekada nomadi, Beduini su danas trajno nastanjeni na ovim prostorima, preuzevši ulogu vodiča i domaćina. Za turiste željne avanture tu su klajmbing, trekking, let balonom. Bilo da odaberete obilazak džipovima, na kamilama ili na konjima, usput ćete otkriti brojne petroglife, a mogu

Petra

Gledajući nizbrdo sa kapije kompleksa ka dolini u kojoj se smestila Petra, nikada ne biste rekli da se na samo 1.800 metara nalazi jedno od najvećih blaga drevnog sveta. Petra je maestralno skrivena među robusnim brdima i uskim klancima od ružičastog peščara. Za ovo remek-delo zasluzni su Nabateji, nomadski narod koji se ovde nastanio četiri veka pre nove ere. Umešni trgovci i odlični poznavaoци surove pustinje od svoje prestonice stvorili su bogatu trgovacku metropolu.

Ime Petra potiče od grčke reči kamen, jer Petra je veštim rukama uklesana u porozni peščar, čije se boje prelivaju od krem do crvene, sa svim nijansama ružičaste i narandžaste između. Arhitektura oslikava kosmopolitski duh njenih tvoraca. Specifičnom miksu sirijske, grčko-rimske i egipatske estetike, Nabateji su dali svoj pečat.

Na svom vrhuncu, pre 2.000 godina, Petra je predstavljala dom za više od 30.000 ljudi. Sva trgovina začinima, srebrom, tamjanom i

drugim dragocenostima išla je preko Petre, a karavani su ovde nalazili utoчиšte od surove pustinjske klime. Za uspeh ovakvog grada, smeštenog usred pustinje, zaslužno je umeće Nabatejaca da kontrolisu vodu. Kompleksni vodovodni sistem dopremao je vodu od kilometrima udaljenog izvora, brane su čuvale grad od retkih, ali razdirućih bujica, a cisterne izdubljene u kamenu čuvale su kišnicu. Bila je to prava oaza, sa bazenima, fontanama i terasama sa pšenicom.

Jačanjem Rimskog carstva i pomeranjem glavnih trgovackih puteva, uz dodatak nekoliko razornih zemljotresa, Petra gubi moć i odlazi u zaborav. Stotinama godina za nju su znali samo Beduini i strogo su čuvali tajnu, verujući da se ovde krije veliko blago. Sem nekoliko naučnika koji su načuli glasine o fantomskom gradu uklesanom u kamen, zapadni svet je bio nesvestan njenog postojanja sve do 1812. godine, kada je švajcarski istraživač Johann Ludwig Burckhardt, prerašen

u Beduina, uspeo da uđe u Izgubljeni grad. Od tada Petra postaje predmet interesovanja sve većeg broja naučnika.

Današnja Petra malo je nalik onome što je bila u svom punom sjaju. Građevine koje možemo da vidimo mahom su grobnice i ima ih više od 800. Kako je peščar veoma porozan kamen, vetrovima i kišom priroda polako briše nabatejsko remek-delo, a veliki deo grada je i dalje pod ruševinama.

U grad se ulazi kroz 1.200 metara dugačak klanac, **Sik**. Litice se uzdižu do 90 metara u visinu, a na nazužem delu kanjona je širok svega tri metra. U dnu stena vidi se izdubljeni kanal u kome su nekada bile glinene cevi koje su sprovodile vodu do grada. Već ovde značete da ste na veoma posebnom mestu, a dramatičan izlazak iz Sik-a na najpoznatiju građevinu Ružičastog grada ostavlja bez teksta i najiskusnije putnike.

Trezor ili Al Khazneh je mnogima poznat kao mesto gde je Indijana Džons našao sveti gral. Zbog specifičnog položaja ovo je najočuvanija

građevina. Odavde se kanjon naglo širi i **ulicom fasada** (sa grobnicama na obe strane i nekoliko suvenircica) i pored **amfiteatra** vodi ka nekadašnjem centru grada. Amfiteatar je takođe izdubljen u kamenu i mogao je da primi više od 7.000 ljudi. Nedaleko odatle, visoko u litici (iznad kafića sa besplatnim internetom), nalazi se niz **kraljevskih grobnica**. U centru grada, smeštenom u srcu doline, može se videti **Ulica kolonada**, nekoliko **hramova** i **rimski drum**, ali i dosta ostataka urbanog dela grada. Najudaljenija, i jedna od najimpresivnijih građevina je **manastir** ili El Deir. Visok više od 48 i širok 47 metara, manastir predstavlja najgrandioznejše nabatejsko arhitektonsko dostignuće.

Petra je pod zaštitom UNESCO-a i jedno je od sedam svetskih čuda. Veoma je velika i treba odvojiti bar jedan ceo dan za obilazak. www.visitpetra.jo

se videti i ostaci nabatejskog hrama. Oni kojima više prija blaži tempo mogu da uživaju u pejzažima uz šolju beduinskog čaja u nekom od kampova.

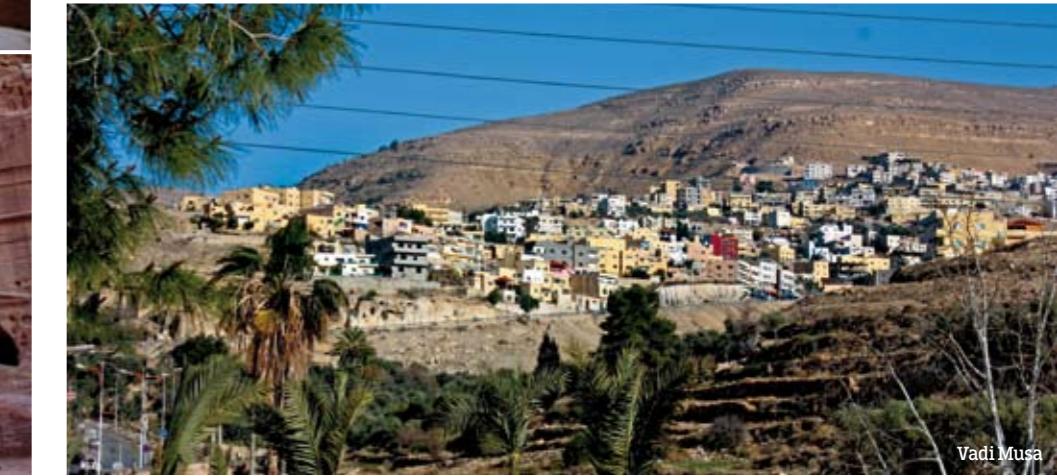
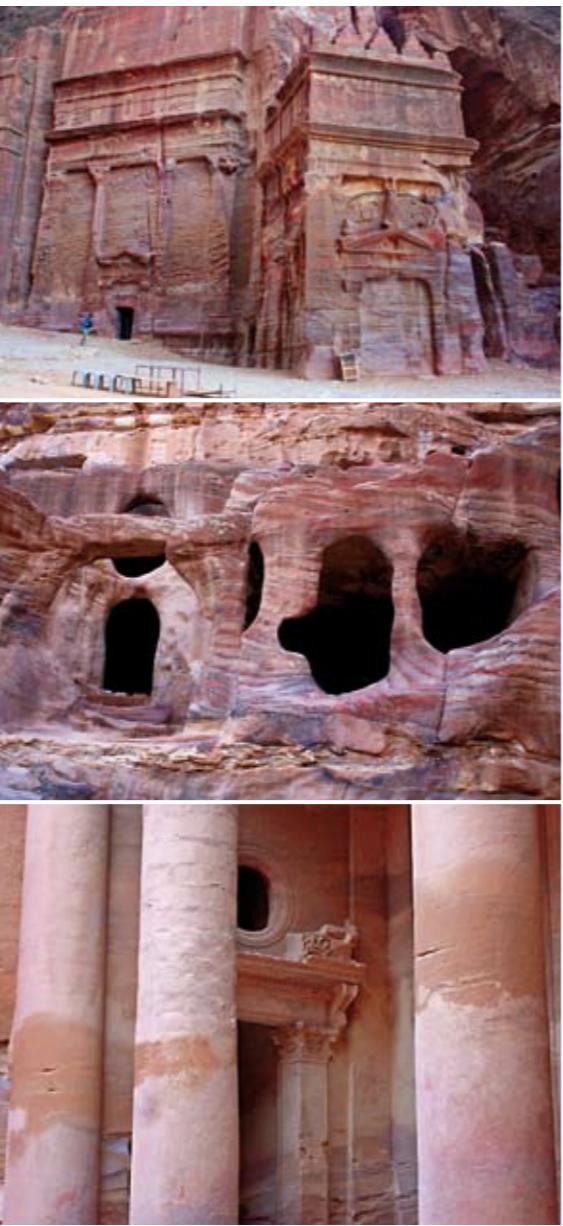
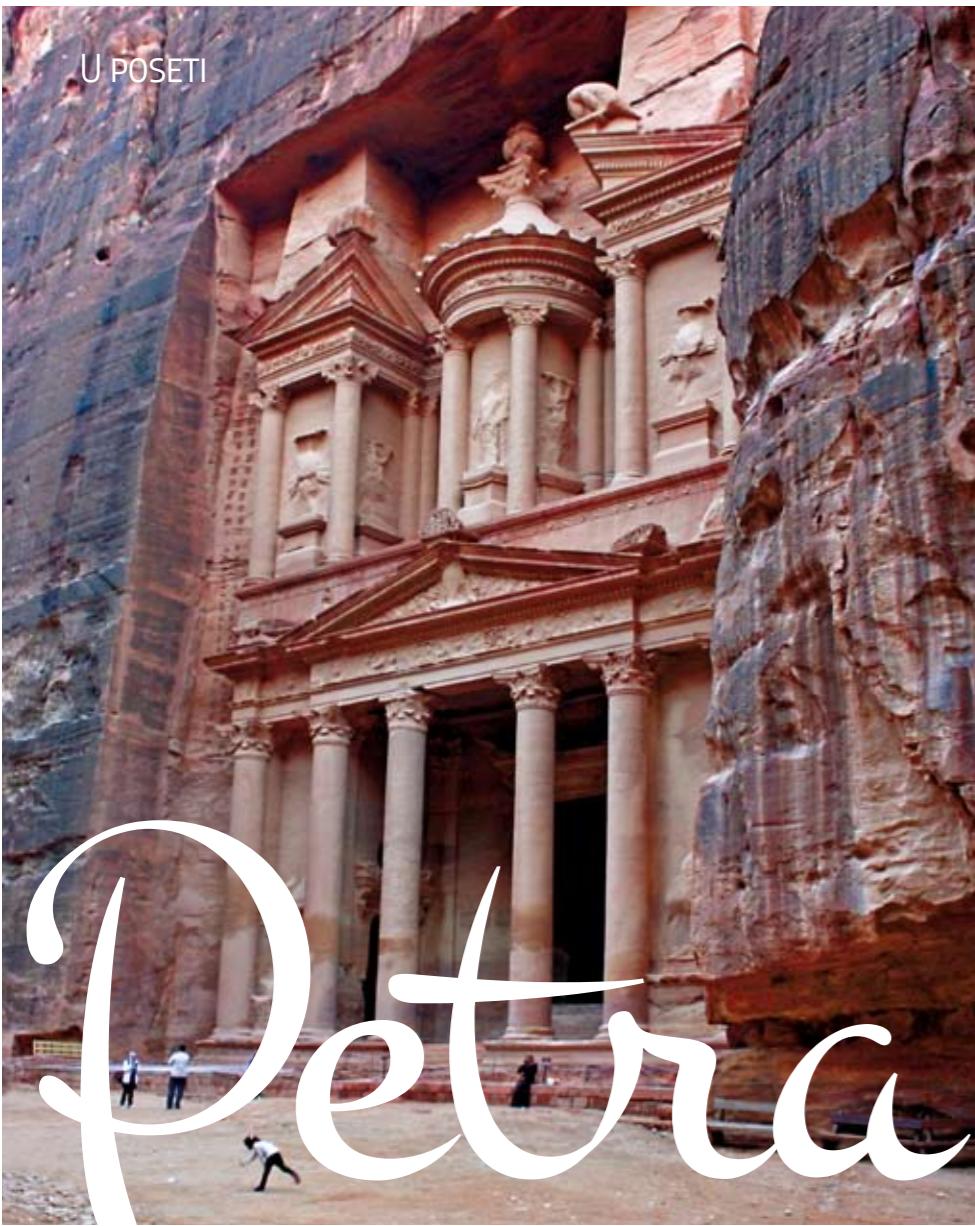
Pravi način da se upoznaju život i kultura ovdašnjih stanovnika je da se odsedne u nekom od autentičnih sela. Beduinski šatori su istaknati od vune i kozje i kamilje dlake, peščani podovi su prekriveni prelepmi šarenim ručno tkanim prostirkama, a u sredini je izdubljeno ognjište na kome uvek vri voda za čaj. Dubok trag ovde je ostavio Lorens od Arabije, pa tako možete posetiti mesto gde mu je bio kamp. Jedna karakteristična stena dobila je ime po njegovoj knjizi "Sedam stubova mudrosti", a Vadi Rum je poslužio kao scenografija za čuveni film o njemu. Ipak, glavnu ulogu ovde igra čudesna priroda i njeni čuvari - Beduini. Početna tačka je Wadi Rum Visitors Center i svi izleti se organizuju odavde. www.wadirum.jo

Vadi Musa

Smešten na rubu istoimene doline ovaj maleni grad na neki način predstavlja predvorje Petre. Iako većini turista služi samo kao smeštaj pri obilasku Ružičastog grada, on ima svoju priču. Na vrhu grada nalazi se Ain Musa ili **Mojsijev izvor**, gde je prema vjerovanju, Mojsije udarivši štapom iz kamena prizvao vodu. Sa ovog izvora su Nabatejci sprovodili vodu do svoje prestonice, a dolina je dobila ime Vadi Musa, odnosno Mojsijeva dolina. Grad je pretrpan hotelima i restoranima i turizam je ovde glavni izvor zarade. ■

TURKISH AIRLINES

www.turkishairlines.com

Na čaju kod Beduina

Vadi Musa